

Att tänka på för dig som har en verksamhet inom Köperödssjöarnas vattenskyddsområde

Vatten är i ständig rörelse och cirkulerar i vattnets eget kretslopp. Vatten kan inte ägas av någon och föroreningar som kommer ut i vattnet kan spridas långa sträckor. För att vi ska kunna behålla ett gott och säkert vatten även i framtiden behöver vattnet skydd. Därför finns skyddsområden för vattentäkter.

Skyddsföreskrifterna talar om vad man inte får göra inom vattenskyddsområdet, och när det krävs tillstånd eller anmälan. Skyddsföreskrifterna ska minska risken för olyckor, minska konsekvenserna om en olycka ändå händer och motverka en försämring av vattenkvaliteten på lång sikt. Länsstyrelsen har fastställt skyddsområdet och skyddsföreskrifter för Köperödssjöarnas ytvattentäkt. Föreskrifterna trädde i kraft 1 januari, 2010.

Förbud, Tillstånd & Anmälan

Tillstånd eller anmälan krävs för ett antal saker som kan riskera att påverka vattenkvaliteten negativt. Tillstånd eller anmälan krävs bland annat för:

- Hantering av kemikalier, bekämpningsmedel eller petroleumprodukter
- Upplag av avfall, förorenade massor, asfalt, oljegrus, vägsalt eller skogsprodukter
- Större schaktningsarbeten

Flera saker är förbjudna inom området eftersom de innebär onödigt stora risker för vattenkvaliteten. Det gäller till exempel fordonstvätt med avfettning, vissa upplag av asfalt, oljegrusvägsalt, skogsprodukter och snö från trafikerade ytor. Förbuden gäller de områden som ligger närmast rinnande vattendrag.

Även om din verksamhet tidigare är anmäld som en såkallad C-verksamhet krävs separat tillstånd eller anmälan enligt de nya föreskrifterna. Om du har tillstånd till en såkallad B-verksamhet krävs inget nytt tillstånd. Kontrollera i föreskrifterna vad som gäller för din verksamhet.

Kemikalier

Tillstånd krävs för all hantering av kemikalier där den sammanlagda hanterade och/eller lagrade volymen av kemikalier är större vad som normalt finns i ett vanligt hushåll, om kemikalierna kan vara skadliga för grund eller ytvatten. Större hantering än ett normalt hushåll betyder hantering av mer än enstaka förpackningar av de största storlekarna man kan köpa i detaljhandeln.

Exempel på ämnen som kräver tillstånd vid hantering är impregneringsmedel, lösningsmedel och syror.

Anmälan krävs om den hanterade och/eller lagrade volymen petroleumprodukter är större än 250 liter per år. Exempel där det krävs anmälan för lagring av petroleumprodukter är lagring av bensin eller diesel. Även eldningsolja för uppvärmning av lokaler och hyresfastigheter kräver en anmälan, däremot inte eldningsolja för uppvärmning av villor om cisternen står inomhus. Drivmedel i tank på fordon omfattas inte heller av tillstånds eller anmälningskravet. Det finns särskilda regler för kemiska produkter som förvaras i en cistern som är större än 1 m³. Dessa regler beskrivs under cisterner nedan.

Förvaring av kemikalier

Inomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras i utrymme där golvet är tätt och saknar golvbrunnar. Utomhus ska kemikalier och farligt avfall förvaras i tät invallning som rymmer hela den lagrade volymen. Invallningen ska ha nederbördsskydd. Om du tankar eller hanterar någon kemikalie, skall du tänka på att skydda marken från förorening av spill.

Oljeavskiljare

Det krävs en oljeavskiljare för verksamheter som hanterar oljeprodukter. En oljeavskiljare ska vara konstruerad och dimensionerad för att kunna avskilja tillräckligt mycket olja. Oljeavskiljarens funktion ska kontrolleras regelbundet och eventuella brister åtgärdas omgående.

Cisterner

- Befintliga cisterner

Även om den befintliga cisternen är anmäld sedan tidigare skall en ny anmälan lämnas in. I primär och sekundär zon skall cisterner och behållare över 250 liter utomhus ovan mark samt i mark ha sekundärt skydd med nederbördsskydd senast den 1 januari 2013.

Sekundärt skydd krävs inte för cistern inomhus som är under regelbunden uppsikt. Rör i mark utomhus ska vara ersatta med dubbelmantlade rör senast den 1 januari 2013. Rör i golv inomhus ska antingen friläggas eller ersättas med nya ovan golv före nästa besiktning. För cisterner i tertiär zon (övriga vattenskyddsområdet) krävs sekundärt skydd för cisterner större än 5 kbm utomhus ovan mark. Dessa ska vara försedda med sekundärt skydd med nederbördsskydd senast den 1 januari 2013. Rör i golv inomhus ska antingen friläggas eller ersättas med nya ovan golv före nästa besiktning.

- Nya cisterner

Vid installation av cistern i primär och sekundär zon krävs sekundärt skydd för cistern inomhus, ovan mark utomhus samt i mark. Cistern inomhus i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt är undantagen och kräver inte sekundärt skydd. I tertiär zon krävs sekundärt skydd för cisterner större än 3 kbm ovan mark utomhus.

Med sekundärt skydd menar man anordning som fångar upp vätska från en läckande cistern, till exempel invallning. Dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd.

Besiktningintervall av cisterner

Cistern inom vattenskyddsområde, utan godkänt sekundärt skydd, ska kontrolleras av ackrediterat företag vart sjätte år om den uppfyller kraven på korrosionsskydd (K-cistern eller skyddad S-cistern). Om den inte uppfyller kraven på korrosionsskydd (S-cistern) ska den kontrolleras vart tredje år. För cisterner med godkänt sekundärt skydd blir besiktningintervall för K-cistern och skyddad S-cistern vart tolfte år och för S-cisterner vart sjätte år.

Skyltning

Där petroleumprodukter hanteras inom primär eller sekundär skyddszon ska en skylt ange att verksamheten sker inom vattenskyddsområde. Skyltarna tillhandahålls av tekniska kontoret på Uddevalla kommun, men bekostas av fastighetsägaren.

Upplag

Det finns särskilda regler som gäller om du ska lägga upp massor, avfall eller skogsmaterial inom området. Med upplag menas här högar av material som läggs öppet och direkt på marken. Avfall är sådant som man avser - eller är skyldig att - göra sig av med.

Avfall och förorenade massor

Om upplaget ska ligga längre än en månad, eller om det är större än 200 kbm, behövs tillstånd från kommunens miljökontor, inom primär och sekundär skyddszon. Du måste veta vad massorna innehåller. Upplaget måste ligga så att risken för att eventuella föroreningar når grundvattnet är så liten som möjligt. Upplag bör inte förekomma närmare än 50 meter från vattendrag.

Asfalt, oljegrus och vägsalt

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt får inte förekomma inom den primära skyddszone och kräver tillstånd inom den sekundära skyddszone.

Skogsprodukter

Med skogsprodukter menas bark, flis, spån, timmer och liknande. Inom den primära skyddszone får du inte ha permanenta upplag av skogsmaterial utan tak. I den sekundära zone kräver ett sådant upplag utan tak tillstånd om upplaget placeras närmare vattendrag än 50 meter. Med permanenta upplag menas upplag som ligger längre än en avverkningssäsong (längre än ett år) I den tertiära zone finns inget tillståndskrav för permanenta upplag, men tänk på att underlaget inte får vara vattenmättat eller översvämmat, och att du inte får bevattna upplaget. När upplaget försvinner måste bark och andra rester städas bort. Detsamma gäller för tillfälliga upplag i den primära och sekundära skyddszone.

Snö

Upplag av snö som kommer från trafikerade ytor utanför den aktuella zone är förbjudet i primär skyddszone och kräver tillstånd i den sekundära zone.

Schakt

Syftet med regler om schaktning är att skydda vattnets kvalitet. Schaktning kan ändra grundvattenytan, och ett minskat jordtäckte kan öka risken för att föroreningar når grundvattnet. Om du ska schakta i större omfattning behövs tillstånd från miljökontoret i din kommun. Som en större omfattning räknas om du sänker markytan på ett större område än grundläggning av en enskild villa. Schaktning i samband med ledningsarbete och mindre vägunderhåll omfattas inte. Tänk också på reglerna om hantering av petroleumprodukter och kemikalier.

Förorening

Om du upptäcker föroreningar när du gräver ska du kontakta miljökontoret i din kommun genast. I första hand är det den som förorenar marken som är ansvarig för en eventuell sanering, men om du genom grävning arbetet bidrar till att sprida föroreningarna vidare i marken och förvärra situationen kan den som gräver bli delvis ansvarig.

Om en olycka inträffar

Om det inträffar ett läckage eller en olycka som innebär risk för att yt- eller grundvattnet förorenas; anmäl detta omedelbart på telefon 112 till Räddningstjänsten och meddela att olyckan skett i ett vattenskyddsområde. Kontakta även miljökontoret i din kommun så snart som möjligt.

Ansökan

Tänk på att söka tillstånd eller lämna in en anmälan i god tid, minst 6 veckor innan du tänkt påbörja din verksamhet, så du hinner få tillstånd eller en bekräftelse på din anmälan innan du ska börja med din verksamhet. Blanketter för tillstånd och anmälan finns på miljökontorets hemsida. Du får betala en handläggningsavgift för tillstånd och anmälan.

Mer information

Föreskrifterna i sin helhet och en zoombar karta över området finns på Uddevalla kommuns hemsida: www.uddevalla.se. Sök på vattenskydd. Har du andra frågor kring vattenskyddsområdet eller föreskrifterna, vänd dig till miljökontoret i din kommun.